

Paul Celan: ESPENBAUM / Osika (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: OSIKA

Osiko, twoje liście ślą białe błyski w ciemność.
Włosy mojej matki nigdy nie miały stać się białe.

Mniszku zielony, jakże zielona jest Ukraina.
Moja blondwłosa matka nie wróciła do domu.

Chmuro deszczowa, czy wahasz się nad studnią?
Moja cicha matka płacze za wszystkich.

Gwiazdo kulista, pleciesz swoją złotą wstęgę.
Serce mojej matki było ciężkie od ołowiu.

Drzwi dębowe, kto cię wyrwał z zawiasów?
Moja łagodna matka nie może nadejść.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: OSIKA

Osiko, twoje liście lśnią białą w ciemności.
Włosy mojej matki nigdy nie były białe.

Mleczu polny, zieleni się Ukraina.
Moja jasnowłosa matka nie wróciła.

Deszczowa chmuro, zwlekasz u studni?
Moja cicha matka płacze nad wszystkimi.

Krągła gwiazdo, zaciskasz swoją złotą pętlę.
Serce mojej matki zranił ołów.

Dębowe drzwi, kto was wyważył z zawiasów?
Moja łagodna matka nie może przyjść.

(tł. Ryszard Krynicki)

*

Paul Celan: OSIKA

OSIKO, TWOJE LIŚCIE biało patrzą w ciemność.
Włosy mojej matki nigdy nie stały się białe.

Lewkonio, tak zielona jak Ukraina.
Moja jasnowłosa matka nie wróciła do domu.

Deszczowa chmuro, zwlekasz przy studniach?
Moja cicha matka płacze za wszystkich.

Okrągła gwiazdo, toczysz złotą pętlę.
Serce mojej matki ranione ołowiem.

Dębowe wrota, kto was podniósł z zawiasów?
Moja dobra matka nie może przyjść.

(tł. Andrzej Lam)

*

Paul Celan: OSIKA

Osiko, twoje liście spoglądają biało w ciemności.
Włosy mojej matki nigdy nie zbielały.

Mniszku polny, tak zielona jest Ukraina.
Moja jasnowłosa matka nie wróciła do domu.

Deszczowa chmuro, czy stoisz przy fontannie?
Moja spokojna matka płacze nad wszystkimi.

Okrągła gwiazdo, zawieszasz złotą kokardę.
Serce mojej matki zostało zranione przez ołów.

Dębowe drzwi, kto je wyjął z zawiasów?
Moja łagodna matka nie może przyjść.

(tł. Ryszard Mierzejewski)

*

Paul Celan: ESPENBAUM

Espenbaum, dein Laub blickt weiß ins Dunkel.
Meiner Mutter Haar ward nimmer weiß.

Löwenzahn, so grün ist die Ukraine.
Meine blonde Mutter kam nicht heim.

Regenwolke, säumst du an den Brunnen?
Meine leise Mutter weint für alle.

Runder Stern, du schlingst die goldne Schleife.
Meiner Mutter Herz ward wund von Blei.

Eichne Tür, wer hob dich aus den Angeln?
Meine sanfte Mutter kann nicht kommen.

wiersz z tomu "Mohn und Gedächtnis" ("Mak i pamięć"), wyd. Deutsche Verlags-Anstalt GmbH, Stuttgart, 1952

*

na zdj.: Friederike "Fritzi" Antschel-Teitler z domu Schragger (ur. w 1895 w Sadagórze, zamordowana w czasie Drugiej Wojny Światowej), matka Paula Celana, fot. Israel Chalfen

na odwrocie zdjęcia Celan napisał: "Mama w czasie Pierwszej Wojny Światowej w Böhmen" (w Czechach)